

*Ovo je radni prijevod s engleskog jezika, objavljen u informativne svrhe.*

*U slučaju bilo kakvog odstupanja ili nedosljednosti između engleske i ostalih jezičnih inačica Smjernica o istražnim postupcima, engleska se jezična inačica uzima kao mjerodavna.*

# **Smjernice osoblju OLAF-a o istražnim postupcima**

**1. listopada 2013.**

## SADRŽAJ

<b>POGLAVLJE I. ODABIR</b>	<b>3</b>
Članak 1. Općenito	3
Članak 2. Ulazni podaci	3
Članak 3. Ostali podaci	3
Članak 4. Obrada podataka	4
Članak 5. Postupak odabira	4
Članak 6. Odluka glavnog direktora	5
Članak 7. Podaci o odbačenim predmetima	5
<b>POGLAVLJE II. ISTRAGE I KOORDINACIJSKI PREDMETI</b>	<b>6</b>
Članak 8. Općenito	6
Članak 9. Preliminarne radnje	7
Članak 10. Koordinacijski predmeti	8
Članak 11. Istraga	9
Članak 12. Provjera zakonitosti tijekom istrage	10
Članak 13. Pregledi prostorija EU-a	11
Članak 14. Terenske provjere	12
Članak 15. Digitalne forenzičke operacije	13
Članak 16. Ispitivanje	14
Članak 17. Istražne misije u trećim zemljama	15
Članak 18. Mogućnost davanja komentara	16
Članak 19. Završno izvješće i predložene preporuke	17
<b>POGLAVLJE III. ZAVRŠNO PREISPITIVANJE I ZAKLJUČIVANJE PREDMETA</b>	<b>18</b>
Članak 20. Općenito	18
Članak 21. Završno preispitivanje	18
Članak 22. Odluka o zaključivanju i preporuke	19
Članak 23. Zahtjevi o informiranju i dostavljanju podataka	19
<b>POGLAVLJE IV, PRAĆENJE I POMOĆ</b>	<b>20</b>
Članak 24. Općenito	20
Članak 25. Pomoć nadležnim tijelima	20
Članak 26. Praćenje provedbe preporuka	21
Članak 27. Bilježenje financijskih, sudskih i stegovnih posljedica	21
<b>POGLAVLJE V. STUPANJE NA SNAGU</b>	<b>22</b>
Članak 28. Općenito	22
<b>POJMOVNIK</b>	<b>23</b>

Ove Smjernice osoblju OLAF-a o istražnim postupcima predstavljaju smjernice predviđene člankom 17. Stavkom 8. i navedene u uvodnoj izjavi 18. Uredbe (EU. Euratom) br. 883/2013. Ove su smjernice interna pravila koja mora primjenjivati svo osoblje OLAF-a kako bi se osiguralo da se istrage OLAF-a provode na usklađen i dosljedan način.

Sve istrage provode se u skladu s Ugovorima EU-a, Poveljom o temeljnim pravima Europske unije, zakonodavstvom EU-a i ovim Smjernicama osoblju OLAF-a o istražnim postupcima.

Sve se istrage provode na objektivan i nepristran način osiguravajući pravednost u postupku, u skladu s najvišim stručnim standardima i poštujući prava uključenih osoba.

## **POGLAVLJE I. ODABIR**

### **Članak 1. Općenito**

1.1 U fazi odabira, Odjel za odabir i preispitivanje istraga analizira podatke koji bi mogli biti zanimljivi za istragu i daje mišljenje glavnom direktoru o tome treba li započeti istragu ili koordinacijski predmet ili je predmet potrebno odbaciti.

### **Članak 2. Ulazni podaci**

2.1 Svi podaci zanimljivi za istragu OLAF-a koje je primio jedan od članova osoblja odmah se proslijeđuju Registar. Ako podaci nisu povezani s postojećom istragom ili koordinacijskim predmetom, proslijeđuju se Registar najkasnije 5 radnih dana nakon primitka, ili, ako su podaci zaprimljeni za vrijeme trajanja misije, u roku od 5 radnih dana od povratka u ured.

2.2 Podaci koje osoblje zaprimi usmenim putem moraju se zapisati i u obliku pisane bilješke proslijediti Tajništvu u skladu s tim rokovima.

### **Članak 3. Ostali podaci**

3.1 Ako OLAF na vlastitu inicijativu prikuplja podatke koji bi mogli biti zanimljivi za istragu, ti se podaci moraju proslijediti Tajništvu.

## **Članak 4. Obrada podataka**

4.1 Po primitku podatka, Tajništvo podatak s brojem OF dodjeljuje relevantnom predmetu OLAF-a. U svim drugim slučajevima se podaci koji bi mogli biti zanimljivi za istragu prosljeđuju Odjelu za odabir i preispitivanje istraga.

4.2 Odjel za odabir i preispitivanje istraga utvrđuje odnosi li se podatak na neki predmet OLAF-a i, ako je tako, dodjeljuje podatak odgovarajućem predmetu OLAF-a.

4.3 U odnosu na druge podatke koji bi mogli biti od interesa za istrage, Odjel za odabir i preispitivanje istraga otvara nove brojeve predmeta OLAF-a (broj OF) i podatke dodjeljuje tim predmetima.

## **Članak 5. Postupak odabira**

5.1 Odjel za odabir i preispitivanje istraga obraća se, ako je potrebno, izvoru i predmetnoj instituciji, tijelu, uredu ili agenciji EU-a kako bi dobio pojašnjenje i dodatnu dokumentaciju u vezi s izvornim podatkom. On se mora savjetovati i s mjerodavnim izvorima koji su dostupni OLAF-u. Ako je potrebno prikupljali dodatne podatke radi pomoći u postupku odabira, Odjel za odabir i preispitivanje istraga, između ostalog:

- a. prikuplja podatke na radnim sastancima
- b. uzima izjave od osoba koje mogu dati relevantne podatke
- c. provodi misije za utvrđivanje činjenica u državama članicama
- d. provjerava podatke u bazama podataka institucija, tijela, ureda i agencija EU-a

5.2 Ako je izvor podataka zviždač, Odjel za odabir i preispitivanje istraga obavješćuje ga u roku od 60 dana o vremenu potrebnom za poduzimanje nužnih radnji.

5.3 Odjel za odabir i preispitivanje istraga Glavnom direktoru daje mišljenje o otvaranju ili odbacivanju predmeta. Mišljenje o otvaranju istrage ili koordinacijskog predmeta temelji se na tome jesu li podaci u OLAF-ovu području djelovanja, jesu li dovoljni da bi opravdali otvaranje istrage ili koordinacijskog predmeta te jesu li u okviru Prioriteta istražne politike (PIP) koju je utvrdio glavni direktor.

5.4 Prilikom ocjenjivanja OLAF-ove nadležnosti, uzimaju se u obzir mjerodavne Uredbe, Odluke, Međuinstitucionalni sporazumi i drugi pravni instrumenti koji se odnose na zaštitu financijskih interesa EU-a i svakog drugog interesa EU-a čija je zaštita obuhvaćena mandatom OLAF-a. Prilikom ocjenjivanja jesu li podaci dovoljni da bi opravdali otvaranje istrage ili koordinacijskog predmeta, uzima se u obzir pouzdanost izvora i vjerodostojnost navoda. Svi podaci prikupljeni tijekom postupka odabira uzimaju se u obzir kada se opravdava otvaranje istrage ili koordinacijskog predmeta.

## **Članak 6. Odluka glavnog direktora**

6.1 Nakon razmatranja svih mjerodavnih podataka i mišljenja Odjela za odabir i preispitivanje istraga, glavni direktor odlučuje hoće li pokrenuti istragu ili koordinacijski predmet ili će predmet odbaciti.

6.2 Glavni direktor dodjeljuje istrage ili koordinacijske predmete nadležnom odjelu.

6.3 Glavni direktor može, ako je potrebno, dodijeliti predmet istražnom odjelu koji nije nadležan ili posebnom istražnom timu osnovanom u tu svrhu. Takve mjere poduzimaju se kada to zahtijeva priroda predmeta ili ako postoje dostupna sredstva.

## **Članak 7. Podaci o odbačenim predmetima**

7.1 Odjel za odabir i preispitivanje istraga može obavijestiti izvor o odluci glavnog direktora da odbaci predmet.

7.2 Ako je potrebno, Odjel za odabir i preispitivanje istraga obavješćuje instituciju, tijelo, ured, agenciju EU-a ili nacionalno tijelo o odluci glavnog direktora da odbaci predmet.

## **POGLAVLJE II. ISTRAGE I KOORDINACIJSKI PREDMETI**

### **Članak 8. Općenito**

8.1 Svrha je istrage utvrditi je li došlo do prijave, korupcije ili druge nezakonite aktivnosti koja utječe na financijske ili interese EU-a ili jesu li članovi, dužnosnici ili drugi službenici institucija, tijela, ureda i agencija EU-a počinili ozbiljne povrede službene dužnosti koje podliježu stegovnom ili kaznenom postupku.

8.2 Ako je potrebno, istraga se može odnositi na sumnju u prijevaru, korupciju ili drugu nezakonitu aktivnost protiv financijskih interesa EU-a i na ozbiljna pitanja povezana s izvršavanjem dužnosti članova, dužnosnika ili dugih službenika institucija, tijela, ureda i agencija EU-a.

8.3 Svrha koordinacijskog predmeta jest pružiti državama članicama pomoć u koordinaciji istraga i drugim povezanim aktivnostima u cilju zaštite financijskih interesa EU-a.

8.4 Istrage se provode kontinuirano bez neopravdanog odgađanja u cilju jačanja njihove učinkovitosti i djelotvornosti Preporuka.

8.5 Svi podaci ili dokazi, bilo optužujući ili oslobađajući, prikupljeni tijekom istrage ili koordinacijskih predmeta, prikupljaju se i bilježe u ispravnom i odgovarajućem obliku. Svi prikupljeni dokazi moraju se odnositi na predmet istrage i moraju biti prikupljeni u svrhu istrage.

8.6 Sve istražne radnje moraju se provoditi poštujući prava uključenih osoba, uključujući zaštitu podataka i postupovna jamstva i prava primjenjiva na istrage OLAF-a.

8.7 Mora se poštovati povjerljivost prikupljenih podataka u interesu uključenih osoba i radi zaštite cjelovitosti istrage. Tijekom istrage posebno se poštuje povjerljivost identiteta pružatelja podataka i zviždača ako to nije protivno interesima istrage.

8.8 Ako u bilo kojem trenutku za vrijeme trajanja predmeta nastane sukob interesa, o tome se bez odlaganja obavješćuje glavni direktor.

## **Članak 9. Preliminarne radnje**

9.1 Istražni odjel provodi preliminarno ispitivanje podataka prikupljenih ili dobivenih u postupku odabira kako bi utvrdio jesu li potrebne istražne ili koordinacijske aktivnosti.

9.2 Istražni odjel obavješćuje članove, dužnosnike ili druge službenike institucija, tijela, ureda i agencija EU-a čim je prije moguće o mogućnosti njihove uključenosti u otvorenu istragu. Takvo se obavješćivanje odgađa ako bi davanje tih podataka naštetilo istrazi.

9.3 Istražni odjel obavješćuje instituciju, tijelo, ured ili agenciju EU-a čim postane očito da bi članovi, dužnosnici ili drugi službenici mogli biti uključeni u istragu. Ako se istraga odnosi na člana, predsjednika ili visokopozicioniranog dužnosnika u instituciji, tijelu, uredu ili agenciji EU-a, obavijest predmetnom tijelu, instituciji, uredu ili agenciji treba uputiti na odgovarajućoj razini ili, ako je to potrebno radi osiguranja povjerljivosti, alternativnim kanalima. U iznimnim slučajevima glavni direktor može odlučiti odgoditi obavješćivanje predmetne institucije, tijela, ureda ili agencije EU-a.

9.4 Istražni odjel, ako je potrebno, obavješćuje odgovornu predmetnu instituciju, tijelo, ured ili agenciju o odluci glavnog direktora da otvori istragu ili koordinacijski predmet.

9.5 Istražni odjel trebao bi, ako je potrebno, o odluci glavnog direktora da otvori istragu ili koordinacijski predmet obavijestiti izvor.

9.6 Istražni odjel, ako je potrebno, u istragu uključuje mjerodavna istražna ili pravosudna tijela.

9.7 Ako dostupni dokazi ne ukazuju na postojanje prijevare, korupcije ili neke druge nezakonite aktivnosti koja utječe na financijske ili druge interese EU-a i/ili ozbiljnih povreda službene dužnosti te nije potrebna daljnja istraga, priprema se završno izvješće kako bi se glavnom direktoru omogućilo da donese odluku o zatvaranju istrage.

## Članak 10. Koordinacijski predmeti

10.1 Istražni odjel pruža svu potrebnu pomoć upravnim, policijskim i pravosudnim tijelima država članica i surađuje s nacionalnim tijelima vlasti u koordinaciji njihovih istraga i drugih povezanih aktivnosti.

10.2 U okviru koordinacijskog predmeta, istražni odjel pruža pomoć i pridonosi istragama koje provode nadležna nacionalna tijela. Olakšava prikupljanje i razmjenu dokaza i osigurava sinergiju istrage između mjerodavnih nadležnih dijela.

10.3 Istražni odjel ne provodi istražne aktivnosti u koordinacijskim predmetima. Međutim, on pruža potrebnu pomoć državama članicama u provođenju njihovih istraga olakšavanjem:

- a. prikupljanja dokumenata i podataka u bilo kojem formatu koji se može koristiti kao dokaz
- b. prikupljanja podataka u okviru radnih sastanaka
- c. uzimanja izjava od osoba koje mogu dati relevantne podatke
- d. uzimanje uzoraka za znanstveno ispitivanje

10.4 Ako se tijekom koordinacijskog predmeta pokaže nužnim da OLAF mora predmet pretvoriti u istragu, istražni odjel podnosi zahtjev za donošenje odluke o preraspodjeli predmeta Odjelu za odabir i preispitivanje istraga. Odjel za odabir i preispitivanje istraga potvrđuje preraspodjelu i daje mišljenje glavnom direktoru na temelju kojeg on donosi odluku.



## Članak 11. Istraga

11.1 Istražni odjel prikuplja dokaze, između ostalog, na sljedeće načine:

- a. prikupljanjem dokumenata i podataka u bilo kojem formatu koji se može koristiti kao dokaz
- b. prikupljanjem dokaza u okviru radnih sastanaka
- c. uzimanjem izjava od osoba koje mogu dati relevantne podatke
- d. provođenjem misija za utvrđivanje činjenica u državama članicama
- e. uzimanjem uzoraka za znanstveno ispitivanje
- f. ispitivanjem uključenih osoba ili svjedoka
- g. provođenjem pregleda prostorija
- h. provođenjem terenskih provjera (Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96)
- i. provođenjem digitalnih forenzičkih operacija
- j. provođenjem istražnih misija u trećim zemljama

11.2 Članovi istražnog odjela izvršavaju sljedeće istražne radnje nakon što su pokazali pisani akt glavnog direktora iz kojeg se vidi njihov identitet i ovlasti te istražna radnja koju su ovlašteni provesti:

- a. ispitivanje uključenih osoba i svjedoka
- b. preglede prostorija
- c. terenske provjere
- d. digitalne forenzičke operacije
- e. provođenje istražnih misija u trećim zemljama

11.3 Ako istražni odjel smatra da su potrebne upravne mjere predostrožnosti u cilju zaštite financijskih interesa, o tome se obavješćuje institucija, tijelo, ured ili agencija EU-a.

11.4 Ako istražni odjel utvrdi potrebu za označivanjem u okviru Sustava ranog upozoravanja (EWS), on od mjerodavnog ureda za politiku OLAF-a traži da uvede oznaku.

11.5 Istražni odjel priprema nužnu dokumentaciju kako bi Nadzorni odbor obavijestio o trajanju istraga, u skladu s člankom 7. stavkom 8. Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013.

## **Članak 12. Provjera zakonitosti tijekom istrage**

12.1 Ako istražni odjel planira provedbu istražne radnje koja zahtjeva odobrenje glavnog direktora u skladu s člankom 11.2., istražni odjel podnosi Odjelu za odabir i preispitivanje istraga zahtjev za provođenjem predložene istražne radnje.

12.2 Odjel za odabir i preispitivanje istraga provjerava zakonitost, nužnost i proporcionalnost predložene istražne radnje i dostavlja glavnom direktoru mišljenje na temelju kojeg on donosi odluku.

12.3 Ako istražni odjel planira provedbu istražne radnje koja je izvan postojećeg opsega istrage, istražni odjel podnosi Odjelu za odabir i preispitivanje istraga zahtjev za proširenjem opsega istrage. Odjel za odabir i preispitivanje istraga provjerava zakonitost i nužnost predloženog proširenja opsega i daje mišljenje glavnom direktoru, na temelju kojeg on donosi odluku.

12.4 Ako istražni odjel predlaže razdvajanje ili spajanje predmeta, on o tome mora podnijeti zahtjev Odjelu za odabir i preispitivanje istraga. Odjel za odabir i preispitivanje istraga provjerava zakonitost i nužnost predloženog razdvajanja ili spajanja predmeta i daje mišljenje glavnom direktoru, na temelju kojeg on donosi odluku.

## Članak 13. Pregled prostorija EU-a

13.1 Istražni odjel može provoditi pregled prostorija institucija, tijela, ureda ili agencija EU-a u bilo kojem trenutku za vrijeme trajanja istrage.

13.2 Odjel za istrage obavješćuje Glavnog tajnika ili neko drugo nadležno tijelo predmetne institucije, tijela, ureda ili agencije EU-a kada planira provesti pregled njihovih poslovnih prostorija. Istražni odjel dostavlja predloženu obavijest Odjelu za odabir i preispitivanje predmeta zajedno sa svojim zahtjevom za odobrenje predloženog pregleda.

13.3 Prije provođenja pregleda poslovnih prostorija, istražni odjel, ako je potrebno, obavješćuje voditelja službe osiguranja predmetne institucije, tijela, ureda ili agencije i traži njegovu pomoć.

13.4 Istražni odjel provodi pregled u prisutnosti predmetnog člana, dužnosnika ili službenika institucije, tijela, ureda ili agencije EU-a. Prema potrebi pregled se može provesti u odsutnosti predmetnog člana, dužnosnika ili službenika; u takvom slučaju mora biti nazočan drugi član osoblja ili službe osiguranja predmetne institucije, tijela, ureda ili agencije EU-a.

13.5 Za vrijeme pregleda prostorija članovi istražnog odjela mogu pristupiti svim podacima koje posjeduje institucija, tijelo, ured ili agencija, uključujući, između ostalog, preslike elektroničkih podataka i privatnih dokumenata (uključujući zdravstvene kartone), ako bi mogli biti važni za istragu. Izvorni se dokumenti mogu uzeti ako postoji opasnost da bi ih se moglo mijenjati ili ukloniti.

13.6 Za vrijeme trajanja pregleda članovi istražnog odjela mogu tražiti podatke od članova, dužnosnika ili drugih službenika predmetne institucije, tijela, ureda ili agencije EU-a.

13.7 Članovi istražnog odjela koji provode pregled pripremaju izvješće o poduzetim radnjama za vrijeme pregleda i traže od sudionika da supotpisu izvješće. Sudionicima se, prema potrebi, dostavljaju preslike izvješća. Međutim, ako je to u interesu istrage, preslike izvješća mogu se dostaviti u kasnijoj fazi.

## Članak 14. Terenske provjere

14.1 Predmetno nacionalno tijelo mora se na vrijeme obavijestiti o terenskim provjerama koje će se provoditi te o cilju, svrsi i pravnoj osnovi provjere. Ako to zahtjeva nacionalno zakonodavstvo, o provedbi terenske provjere mora se obavijestiti gospodarski subjekt.

14.2 Terenska provjera mora se provoditi u suradnji s nadležnim nacionalnim tijelom. Službenici nacionalnih tijela vlasti mogu sudjelovati u terenskoj provjeri ili provjeru mogu izvršavati zajednički OLAF i nadležno nacionalno tijelo.

14.3 Ako je to potrebno, stručnjaci koji nisu osoblje OLAF-a mogu pomagati članovima istražnog odjela u provedbi terenskih provjera. Ti stručnjaci moraju dostaviti dokaz o stručnosti i biti uključeni u pisani akt iz članka 11.2. kojim im se odobrava pomaganje u terenskim provjerama.

14.4 Članovi istražnog odjela koji provode terensku provjeru moraju osigurati da pristupaju prostorijama gospodarskog subjekta i relevantnim dokazima pod istim uvjetima kao i nacionalni inspektori u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

14.5 Članovi istražnog odjela tijekom terenskih provjera mogu uzimati izjave gospodarskih subjekata.

14.6 Članovi istražnog odjela koji provodi terensku provjeru pripremaju izvješće o radnjama poduzetima za vrijeme terenske provjere. Od nacionalnih inspektora koji su sudjelovali u provjeri i gospodarskog subjekta traži se da supotpisu izvješće. U izvješće mora biti uključena svaka činjenica ili sumnja koja je izašla na vidjelo tijekom terenske provjere. Izvješće se priprema u skladu s primjenjivim nacionalnim pravilima predmetne države članice. Preslike izvješća o terenskoj provjeri dostavljaju se nacionalnom nadležnom tijelu i, ako je potrebno, predmetnom gospodarskom subjektu.

14.7 Terenske provjere mogu se provoditi nad gospodarskim subjektima koji nisu izravno uključeni ako je neophodno pristupiti dokazima koje oni imaju.

14.8 Terenske provjere mogu se provoditi nad gospodarskim subjektima trećih zemalja ili u prostorijama međunarodnih organizacija na temelju propisa koji su na snazi.

14.9 U istragama o članovima, dužnosnicima ili drugim službenicima u institucijama, tijelima, uredima i agencijama EU-a, terenske provjere mogu se provoditi nad gospodarskim subjektima kada je neophodno dobiti pristup važnim dokazima koje oni posjeduju.

## **Članak 15. Digitalne forenzičke operacije u okviru pregleda ili terenskih provjera**

15.1 Digitalne forenzičke operacije mogu se provoditi u okviru pregleda ili terenskih provjera u skladu s načelima nužnosti i proporcionalnosti. Digitalne forenzičke operacije koje se provode u okviru terenskih provjera izvršavaju se u skladu s nacionalnim zakonskim odredbama.

15.2 Digitalnim forenzičkim operacijama mora prethoditi prethodna identifikacija predmetnog digitalnog medija. OLAF-ovi stručnjaci za digitalnu forenziku u pratnji su istražnog odjela i provode digitalne forenzičke operacije. Stručnjaci za digitalnu forenziku pripremaju izvješće o digitalnim forenzičkim operacijama koje se prilaže izvješću o pregledu ili terenskoj provjeri. Od sudionika u digitalnim forenzičkim operacijama traži se da supotpisu izvješće o digitalnim forenzičkim operacijama.

15.3 Digitalno forenzičko ispitivanje i analiza podataka prikupljenih tijekom digitalnih forenzičkih operacija ograničavaju se na uzimanje podataka koji su nužni i relevantni za predmetnu istragu.

## Članak 16. Ispitivanje

16.1 Istražni odjel može za vrijeme trajanja istrage obaviti ispitivanje predmetne osobe ili svjedoka.

16.2 Kod ispitivanja svjedoka poziv na ispitivanje šalje se unaprijed, u skladu s rokovima utvrđenima u članku 9. Stavku 2. Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013. istražni odjel obavještuje ih o njihovu pravu da ne terete sami sebe. Osim toga, mora ih se obavijestiti da mogu koristiti službeni jezik EU-a po vlastitom izboru. Ako je svjedok dužnosnik ili nekih drugi službenik EU-a, istražni odjel može obaviti ispitivanje na službenom jeziku EU-a koji svjedok dobro poznaje. Dužnosnici ili drugi službenici moraju biti obaviješteni da su obavezni surađivati s istragom OLAF-a.

16.3 Istražni odjel dopušta svjedoku da potvrdi zapis ispitivanja ili da iznese primjedbe.

16.4 Ako tijekom ispitivanja postane očito da je svjedok zapravo predmetna osoba, ispitivanje se završava. Svjedoka se obavještuje da će se prema njemu postupati kao prema predmetnoj osobi, upoznaje ga se s njegovim pravima i daje mu se preslika njegovih prethodnih izjava na njegov zahtjev.

16.5 Ako istražni odjel planira ispitati predmetnu osobu, poziv na ispitivanje dostavlja se u skladu s rokovima utvrđenima u članku 9. stavku 2. Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013.. Istražni odjel obavještuje predmetnu osobu o njezinu pravu da ne tereti samu sebe te o pravu na pomoć osobe po vlastitom izboru. Osim toga, mora ju se obavijestiti da može koristiti službeni jezik EU-a po vlastitom izboru. Ako je predmetna osoba dužnosnik ili nekih drugi službenik EU-a, istražni odjel može obaviti ispitivanje na službenom jeziku EU-a koji svjedok dobro poznaje. Dužnosnici ili drugi službenici moraju biti obaviješteni da su obavezni surađivati s istragom OLAF-a.

16.6 Ako je predmetna osoba već ispitana kao svjedok, istražni odjel ne smije njezine prethodne izjave iskoristiti protiv nje na bilo koji način.

16.7 Istražni odjel dopušta predmetnoj osobi da potvrdi zapis ispitivanja i da iznese primjedbe te joj se daje preslika zapisa ispitivanja. Međutim, ako je to u interesu istrage, preslika zapisa ispitivanja može se dostaviti u kasnijoj fazi.

16.8 Istražno tijelo može odlučiti u interesu učinkovitosti i proporcionalnosti obaviti ispitivanje putem videokonferencije.

## Članak 17. Istražne misije u trećim zemljama

17.1 Istražni odjel može provoditi istražne misije u trećim zemljama ako dokazi o postojanju prijevare, korupcije ili druge nezakonite aktivnosti nisu dostupni u državama članicama. Takve istražne misije provode se u skladu sa svim primjenjivim zakonskim odredbama.

17.2 Misija u trećoj zemlji može se odnositi na prijevaru, korupciju ili neku drugu nezakonitu aktivnost u sljedećim područjima:

- a. Carina
- b. Tradicionalna vlastita sredstva
- c. Potrošnja sredstava EU-a
- d. Potrošnja sredstava EU-a kroz međunarodne organizacije ili financijske institucije ili sredstava kojima upravlja institucija, tijelo, ured ili agencija EU-a

17.3 Istražna misija provodi se uz suglasnost i suradnju nadležnih tijela predmetne treće zemlje.

17.4 Članovi istražnog odjela, ako je nužno, za vrijeme trajanja istražne misije u trećoj zemlji uzimaju izjave ili obavljaju razgovore s osobama koje imaju važne informacije.

17.5 Članovi istražnog odjela koji provode istražnu misiju pripremaju izvješće o poduzetim radnjama za vrijeme misije te presliku izvješća daju sudionicima.

17.6 Prije pokretanja istražnih misija koje se odnose na carinu ili tradicionalna vlastita sredstva, istražni odjel šalje službeno priopćenje predmetnim državama članicama obavješćujući ih o predloženoj istražnoj misiji. Ako je potrebno, od država članica može se tražiti da dostave podatke ili informacije povezane s predmetom istrage.

17.7 Istražne misije koje se odnose na carine ili tradicionalna vlastita sredstva moraju uključivati članove istražnog odjela i dužnosnike predmetnih država članica. Za vrijeme istražne misije treba uzeti u obzir i potrebe onih država članica koje ne sudjeluju u istražnoj misiji, ali imaju interes u predmetu istrage.

## **Članak 18. Mogućnost davanja komentara**

18.1 Po okončanju istrage i prije donošenja zaključaka navodeći ime predmetne osobe, istražni odjel tu osobu obavješćuje o činjenicama koje se odnose na nju i poziva je da komentira te činjenice. Ti se komentari mogu dati u okviru razgovora ili pisanim putem.

18.2 Poziv predmetnoj osobi da dostavi svoje komentare sastavlja se i šalje u skladu s uvjetima i rokovima iz članka 9. stavka 4. Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013.

18.3 Ako je nužno očuvati povjerljivost istrage ili nacionalnog sudskog postupka, pravo predmetne osobe da komentira činjenice koje se odnose na nju ili njega može biti ograničeno. Ako je predmetna osoba član, dužnosnik ili drugi službenik institucije tijela ureda ili agencije EU-a, pravo na komentar može se odgoditi u dogovoru s glavnim tajnikom ili ekvivalentnim tijelom.



## **Članak 19. Završno izvješće i predložene Preporuke**

19.1 Završno izvješće priprema se kada su okončane sve radnje i mora uključivati sve nalaze i zaključke donesene za vrijeme istrage i koordinacijskog predmeta.

19.2 U završnim izvješćima navode se provedene istražne radnje i prikupljeni dokazi za vrijeme istrage ili koordinacijske radnje i rezultati u okviru koordinacijskog predmeta. Treba uključiti pravnu analizu utvrđenih činjenica i, ako je primjenjivo, utvrditi iznose koje je potrebno vratiti čija nepravilno trošenje treba biti spriječeno. U završnim izvješćima analiziraju se prikupljeni dokazi i donose zaključci o postojanju prijevare, korupcije ili druge nezakonite aktivnosti koja utječe na financijske ili druge interese EU-a i/ili ozbiljna pitanja povezana s izvršavanjem službenih dužnosti. Zaključci se temelje na nepristranoj i objektivnoj ocjeni svih prikupljenih dokaza.

19.3 U završnim izvješćima navode se i radnje poduzete u cilju osiguranja poštivanja postupovnih jamstava (uključujući zaštitu podataka) i prava predmetnih osoba, te pojedinosti svih komentara koje je predmetna osoba dala u odnosu na činjenice koje se odnose na nju.

19.4 Završna izvješća odobravaju i potpisuju glavni istražitelj, načelnik odjela i direktor nadležne uprave za istrage.

19.5 Uprava za istrage predlaže da glavni direktor dostavi preporuke na osnovi nalaza i zaključaka istrage ili, ako je primjenjivo, koordinacijskog predmeta.

19.6 Ako je istragom utvrđeno da je u državi članici možda počinjeno kazneno djelo, uprava za istrage predlaže da glavni direktor donese preporuke za djelovanje pravosudnih tijela država članica.

19.7 Ako je istragom utvrđeno da je u državi članici možda počinjena disciplinska povreda, uprava za istrage predlaže glavnom direktoru donošenje preporuka za stegovne mjere koje bi trebala poduzeti nadležna institucija, tijelo, ured ili agencija EU-a.

19.8 Ako je istragom utvrđen iznos koji je potrebno vratiti ili čije nepravilno trošenje treba biti spriječeno, uprava za istrage predlaže glavnom direktoru donošenje Preporuka o postupcima koje mora poduzeti nadležna institucija, tijelo, ured, agencija EU-a ili nadležno tijelo države članice.

19.9 Ako je istragom utvrđeno da je potrebno poduzeti upravnu radnju povezanu s predmetom, uprava za istrage predlaže glavnom direktoru donošenje preporuka za administrativne mjere koje bi trebala poduzeti nadležna institucija, tijelo, ured ili agencija EU-a.

19.10 Ako istražno tijelo utvrdi slabosti u sustavima upravljanja ili kontrole ili u pravnom okviru, uprava za istrage obavješćuje nadležno tijelo za politiku OLAF-a koje po potrebi priprema nužne nacрте prijedloga mjera koje bi trebala poduzeti nadležna institucija, tijelo, ured ili agencija EU-a. Taj prijedlog uprava za politiku dostavlja Odjelu za odabir i preispitivanje istraga na mišljenje na osnovu kojeg glavni direktor donosi odluku.

### **POGLAVLJE III. ZAVRŠNO PREISPITIVANJE I ZAKLJUČIVANJE PREDMETA**

#### **Članak 20. Općenito**

20.1 Odjel za odabir i preispitivanje istraga preispituje završno izvješće zajedno s predloženim preporukama i odlukom o zaključivanju predmeta kako bi glavnom direktoru dostavio svoje mišljenje.

20.2 Svrha preispitivanje jest osigurati zakonitost, nužnost i proporcionalnost aktivnosti koje su poduzete tijekom istrage ili koordinacijskog predmeta i poštovanje prava predmetnih osoba za vrijeme trajanja istražnog postupka.

#### **Članak 21. Završno preispitivanje**

21.1 Uprava za istrage dostavlja Završno izvješće, predložene preporuke i odluku o zaključivanju Odjelu za odabir i preispitivanje istraga zajedno sa svom nužnom dokumentacijom, uključujući prijepise i dopise.

21.2 Odjel za odabir i preispitivanje istraga preispituje je li istražni odjel poštivao pravne zahtjeve, uključujući prava i postupovna jamstva predmetnih osoba, zahtjeve o zaštiti podataka te preispituje zakonitost, nužnost i proporcionalnost poduzetih istražnih radnji. Odjel za odabir i preispitivanje istraga provjerava jesu li predložene preporuke i odluka o zaključivanju predmeta opravdane u skladu s nalazima istrage ili koordinacijskog predmeta.

21.3 Odjel za odabir i preispitivanje istraga daje svoje mišljenje o završnom izvješću, predloženoj preporuci i odluci o zaključivanju predmeta, na temelju kojeg glavni direktor donosi odluku.

21.4 Prije davanja negativnog mišljenja o završnom izvješću, predloženoj preporuci i/ili odluci o zaključivanju predmeta, Odjel za odabir i preispitivanje istrage ostavlja istražnoj upravi mogućnost da ponovno preispita dostavljene dokumente.

## **Članak 22. Odluka o zaključivanju predmeta i preporuke**

22.1 Istraga ili koordinacijski predmet mogu se zaključiti samo odlukom glavnog direktora.

22.2 Na temelju nalaza istrage ili, ako je primjenjivo, koordinacijskog predmeta, glavni direktor može dati Preporuke za mjere koje trebaju poduzeti institucije, tijela, uredi i agencije EU-a ili države članice.

22.3 Glavni direktor može tražiti da odgovorna institucija, tijelo, ured, agencija ili nadležno tijelo u danom vremenskom okviru pripremi izvješće o poduzetim radnjama za provedbu preporuka i o ishodu sudskih, stegovnih ili financijskih postupaka.

22.4 Ako je to potrebno, glavni direktor može dostaviti informacije o rezultatima istrage OLAF-a međunarodnim organizacijama ili tijelu treće zemlje.

## **Članak 23. Zahtjevi o informiranju i dostavljanju podataka**

23.1 Istražni odjel obavješćuje predmetnu osobu u roku od 10 radnih dana o odluci glavnog direktora da zaključi predmet u kojem protiv predmetne osobe nisu pronađeni nikakvi dokazi. U svim drugim slučajevima istražni odjel obavješćuje predmetnu osobu, ako je primjenjivo, o odluci glavnog direktora da zaključi predmet.

23.2 Istražni odjel prema potrebi obavješćuje izvor o odluci glavnog direktora da zaključi predmet.

23.3 Ako je glavni direktor zaključio istragu ili koordinacijski predmet, istražni odjel dostavlja završno izvješće zajedno s preporukama, ako ih ima, predmetnoj nadležnoj instituciji, tijelu, uredu ili agenciji EU-a.

23.4 Ako je glavni direktor zaključio istragu ili koordinacijski predmet preporukama, istražni odjel dostavlja završno izvješće i preporuke nadležnom pravosudnom ili drugom nacionalnom tijelu, ili nadležnoj međunarodnoj organizaciji.

23.5 Ako je glavni direktor zaključio istragu ili koordinacijski predmet bez preporuka, istražni odjel dostavlja, ako je primjenjivo, završno izvješće nadležnom pravosudnom ili drugom nacionalnom tijelu, ili nadležnoj međunarodnoj organizaciji.

23.6 Istražni odjel priprema potrebne dokumente za obavješćivanje Nadzornog odbora o dostavljanju podataka povezanih s predmetom nacionalnim pravosudnim tijelima država članica.

## **POGLAVLJE IV. PRAĆENJE I POMOĆ**

### **Članak 24. Općenito**

24.1 U fazi praćenja istražni odjel, na zahtjev, pruža nadležnim tijelima svu nužnu pomoć.

24.2 Istražni odjel, u fazi praćenja, prati napredak provedbe preporuka i bilježi ishod radnji koje su provela nadležna tijela na temelju preporuka.

### **Članak 25. Pomoć nadležnim tijelima**

25.1 Istražni odjel pruža na zahtjev svu potrebnu pomoć u vezi s radnjama poduzetima na temelju preporuka institucijama, tijelima, agencijama ili uredima EU-a ili državama članicama, uključujući:

- a. dostavljanje određenih dokumenata navedenih u završnom izvješću koji nisu uključeni u dostavu izvješća
- b. sve dodatne podatke zatražene u svrhu provedbe preporuka, ako je potrebno
- c. odobrenje osoblju OLAF-a da nastupaju kao svjedoci u sudskih postupcima ili da pomažu u dobivanju odobrenja za dužnosnike drugih institucija, tijela, ureda ili agencija EU-a da nastupaju kao svjedoci
- d. pomoć u dobivanju ukidanja imuniteta u skladu s Protokolom o povlasticama i imunitetima u slučajevima kada su nadležna nacionalna tijela pokrenula kaznene postupke u vezi s djelima dužnosnika institucija, tijela, ureda ili agencija EU-a počinjenima u izvršavanju službene dužnosti
- e. stručne savjete kada to zatraže države članice

25.2 Ako se zahtjev za pomoć odnosi na povrat sredstava EU-a ili na radnje kojima se sprječava nepravilno trošenje sredstava, istražni odjel zastupa OLAF U upravnim postupcima sa službama Europske komisije (uključujući kontradiktorne postupke, postupke poravnanja računa, prijave za REM/REC i zahtjeve za otpisom).

25.3 Ako se zahtjev za pomoć odnosi na sudske ili stegovne postupke na temelju preporuka, istražni odjel pomaže s ukidanjem imuniteta, pružanjem pravih savjeta i prijevoda.

## **Članak 26. Praćenje provedbe Preporuka**

26.1 Istražni odjel na godišnjoj osnovi prati provedbu preporuka pravosudne, stegovne i financijske prirode koje su upućene institucijama, tijelima, uredima i agencijama EU-a i državama članicama.

26.2 Istražni odjel može zatražiti informacije od institucije, tijela, ureda, agencije EU-a ili države članice u vezi s radnjama poduzetima u odnosu na preporuke.

26.3 Istražni odjel može pogledati informacijske sustave u kojima institucije, tijela, uredi, agencije EU-a i države članice bilježe poduzete radnje u odnosu na preporuke.

26.4 Istražni odjel prati potrebu za odgađanjem informiranja subjekata podataka i, ako je potrebno, dostavlja nužne obavijesti.

## **Članak 27. Bilježenje financijskih, sudskih i stegovnih posljedica**

27.1 Istražni odjel bilježi radnje poduzete u odnosu na preporuke, njihov napredak i njihove rezultate u OLAF-ov sustav upravljanja predmetima.

27.2 Istražni odjel, ako je primjenjivo, obavješćuje institucije, tijela, urede ili agencije EU-a o konačnom ishodu nacionalnih sudskih postupaka kao i nadležan odjel za politiku OLAF-a u svrhe EWS-a.

## **POGLAVLJE V. STUPANJE NA SNAGU**

### **Članak 28.**

28.1 Ovim Smjernicama osoblju OLAF-a o istražnim postupcima zamjenjuju se Upute OLAF-a osoblju o istražnim postupcima koje su stupile na snagu 1. veljače 2012.

28.2 Ove Smjernice osoblju OLAF-a o istražnim postupcima stupaju na snagu 1. listopada 2013.

Bruxelles,  
18. rujna 2013.

Giovanni KESSLER  
glavni direktor  
OLAF

## POJMOVNIK

- **Odobrenje [članak 12.]**

Odobrenje je dozvola koju daje glavni direktor članovima istražnog odjela ili drugom članu osoblja OLAF-a ili stručnjacima kako bi im omogućio provedbu ili pružanje pomoći u provedbi istražnih radnji iz članka 11.2.

- **Ovlaštenje [Radni obrazac]**

Ovlaštenje je pisani akt kojime glavni direktor ovlašćuje članove istražnog odjela ili drugog člana osoblja OLAF-a ili stručnjake za provedbu ili pomoć u provedbi istražnih radnji iz članka 11.2. Članovi istražnog odjela ili drugi članovi osoblja OLAF-a ili stručnjaci moraju pokazati ovlaštenje kada provode takve istražne radnje ili pomažu u njihovoj provedbi.

- **Iznosi koje je potrebno vratiti [članak 19.]**

Iznos koji je potrebno vratiti jest svaki rashod EU-a za koji je utvrđeno tijekom istrage ili koordinacijskog predmeta da je nepravilno potrošen i koji moraju vratiti korisnici, nacionalna upravljačka tijela ili agencije za plaćanje (izravnim povratom, prebijanjem, odbitkom, ukidanjem dodjele sredstava, zatvaranjem programa, poravnanjem računa itd.).

Iznos koji je potrebno vratiti iznos je tradicionalnih vlastitih sredstava za koje je utvrđeno tijekom istrage ili koordinacijskog predmeta da su predmetom utaje i čiji povrat treba osigurati od gospodarskih subjekata ili se naplatiti od država članica zbog njihova nemara ili nedostatka dužne pažnje.

- **Iznos čije je nepravilno trošenje spriječeno [članak 19.]**

Ti iznosi uključuju rashode EU-a utvrđene tijekom istrage ili koordinacijskih predmeta čija je nepravilna potrošnja spriječena.

- **Predmet [članak 1.]**

Predmet je okvir unutar kojeg OLAF obrađuje podatke koji bi mogli biti predmetom istrage; uključujući odabir i istraživanje takvih podataka i praćenje provedbe preporuka u vezi s tim podacima. Svi predmeti kojima se bavi OLAF dobivaju broj predmeta OLAF-a (broj OF).

- **Sukob interesa [članak 8.]**

Članak 11. Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica.

- **Odbačeni predmet [članci 5./7.]**

Odbačeni predmet jest predmet u kojem je glavni direktor donio odluku da podaci koji bi mogli biti predmetom istrage ne ispunjavaju kriterije za otvaranje istrage ili koordinacijskog predmeta.

- **Dokaz [članci 8.-11./14./17-/14./23.]**

Dokazi su sve što je važno za činjenice koje su predmetom istrage. Dokazi se prikupljanju za vrijeme istrage kako bi se utvrdile činjenice i mogu biti inkriminirajući ili oslobađajući. Dokazi uključuju, između ostalog, podatke, dokumente, izvješća, zapise, izjave, slike, digitalne forenzičke i znanstvene analize.

- **Proširenje opsega predmeta [članak 12.]**

O proširenju opsega predmeta odlučuje glavni direktor koji odobrava istražne radnje koje treba poduzeti, a koje su izvan odluke o otvaranju istrage ili koordinacijskog predmeta.

- **Misija za utvrđivanje činjenica [članci 5./11.]**

Misije za utvrđivanje činjenica misije su koje provodi OLAF u državama članicama, u cilju prikupljanja podataka i dokaza, a koje ne zahtijevaju uključenost nadležnih tijela država članica ili istražnih ovlasti OLAF-a.

- **Označivanje [članak 11.]**

Odluka Komisije o sustavu ranog upozoravanja namijenjenog dužnosnicima za ovjeravanje Komisije i izvršnim agencijama.

- **Pružatelj podataka [članak 8.]**

Pružatelj podataka jest fizička osoba koja daje podatke koji bi mogli biti zanimljivi OLAF-u za istragu.

- **Podaci koji bi mogli biti zanimljivi za istragu [članak 1.]**

Podaci koji bi mogli biti zanimljivi za istragu svi su podaci koje zaprimi OLAF ili podaci prikupljeni na inicijativu OLAF-a, a koji se mogu uzeti u obzir za otvaranje istrage ili koordinacijskog predmeta i koji prolaze postupak odabira za analizu.

- **Ispitivanje [članak 16.]**

Ispitivanje je službeni dijalog s predmetnom osobom ili svjedokom u svrhu dobivanja dokaza važnih za istragu i koji se uvijek zapisuje.

- **Prioriteti istražne politike (PIP) [članak 5.]**

Prioritete istražne politike (PIP) svake godine donosi glavni direktor u kontekstu Godišnjeg plana upravljanja i njima se određuju kriteriji politike za otvaranje istraga ili koordinacijskih predmeta.

- **Pravne odredbe [članak 17.]**

Pravne odredbe odnose se na primjenjiva zakonska pravila ili rješenja na temelju kojih OLAF provodi svoje istražne radnje. Pravne odredbe obuhvaćaju sve mjerodavne Ugovore EU-a i njegovo zakonodavstvo, koje uključuje uredbe, odluke, međuinstitucionalne sporazume i sporazume sklopljene s trećim zemljama, uključujući one koji sadržavaju odredbe o suradnji i uzajamnoj upravnoj pomoći. Pravne odredbe uključuju i mjerodavna upravna rješenja sklopljena s nadležnim tijelima u trećim zemljama, međunarodnim organizacijama ili ugovornim strankama; kao i one s nadležnim tijelima država članica te institucijama, tijelima, uredima ili agencijama EU-a.

- **Mišljenje [članci 5./12./20./21.]**

Mišljenje je savjet o pitanjima u vezi s predmetom koje Odjel za odabir i preispitivanje istraga dostavlja glavnom direktoru.

- **Terenska provjera [članci 11./14./15.]**

Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96.

- **Preporuka [članci 19.-27.]**

Preporuke su prijedlozi mjera koje glavni direktor daje institucijama, tijelima, uredima i agencijama EU-a ili nadležnim tijelima država članica EU-a na temelju nalaza u okviru OLAF-ove istrage ili koordinacijskog predmeta.



- **Tajništvo [članak 2.]**

Tajništvo je dio Odjela za upravljanje istragama. Tajništvo dodjeljuje referentne brojeve svim dokumentima koje obrađuje OLAF, uključujući brojeve predmeta OLAF-a (brojeve OF) te je odgovorna za skeniranje i postupak upravljanja dokumentima.

- **Izvori podataka [članci 5./7./9./23.]**

Izvor dostavlja podatke koji bi mogli biti zanimljivi OLAF-u za provedbu istraga. Izvor može biti institucija, tijelo, ured, agencija EU-a, država članica, treća zemlja ili međunarodna organizacija. Izvor može biti i zviždač ili pružatelj informacija. Izvor može podatke dostavljati anonimno.

- **Izjava [članci 5./10./11./14./17.]**

Izjava je pisani zapis o dokazima važnima za istragu koju daje neka osoba u okviru OLAF-ova predmeta.

- **Zviždač [članci 5./8.]**

Zviždač je dužnosnik EU-a koji dostavlja informacije OLAF-u o činjenicama koje bi mogle dovesti do sumnje u postojanje nezakonitih aktivnosti ili teških povreda u izvršavanju službene dužnosti kako je predviđeno u članku 22.a Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica.

- **Svjedok [članci 11./16.]**

Svjedok je fizička osoba koja dostavlja dokaze važne za istragu.

- **Pisani akt [članci 11./14.]**

Pisani akt jest službeni instrument glavnog direktora kojim se odobrava i propisuje provođenje istražnih radnji predviđenih u članku 11.2 Smjernica osoblju OLAF-a o istražnim postupcima.